

LAReS

*Lowlands
Archaeological
Research
Service*

Nieuwe padelbanen aan de Kieselweg te Mol. Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut
V. Vandenbussche

Colofon

Titel: Nieuwe padelbanen aan de Kiezelweg te Mol. Programma van Maatregelen.
Auteur: Elly N.A. Heirbaut & Vanessa Vandenbussche
Grafische illustraties/GIS: LAReS

Rapportnummer: LAReS-rapport 391

Projectleider/ veldwerkleider: Elly N.A. Heirbaut
Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service
Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: januari 2021
Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

© LAReS bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

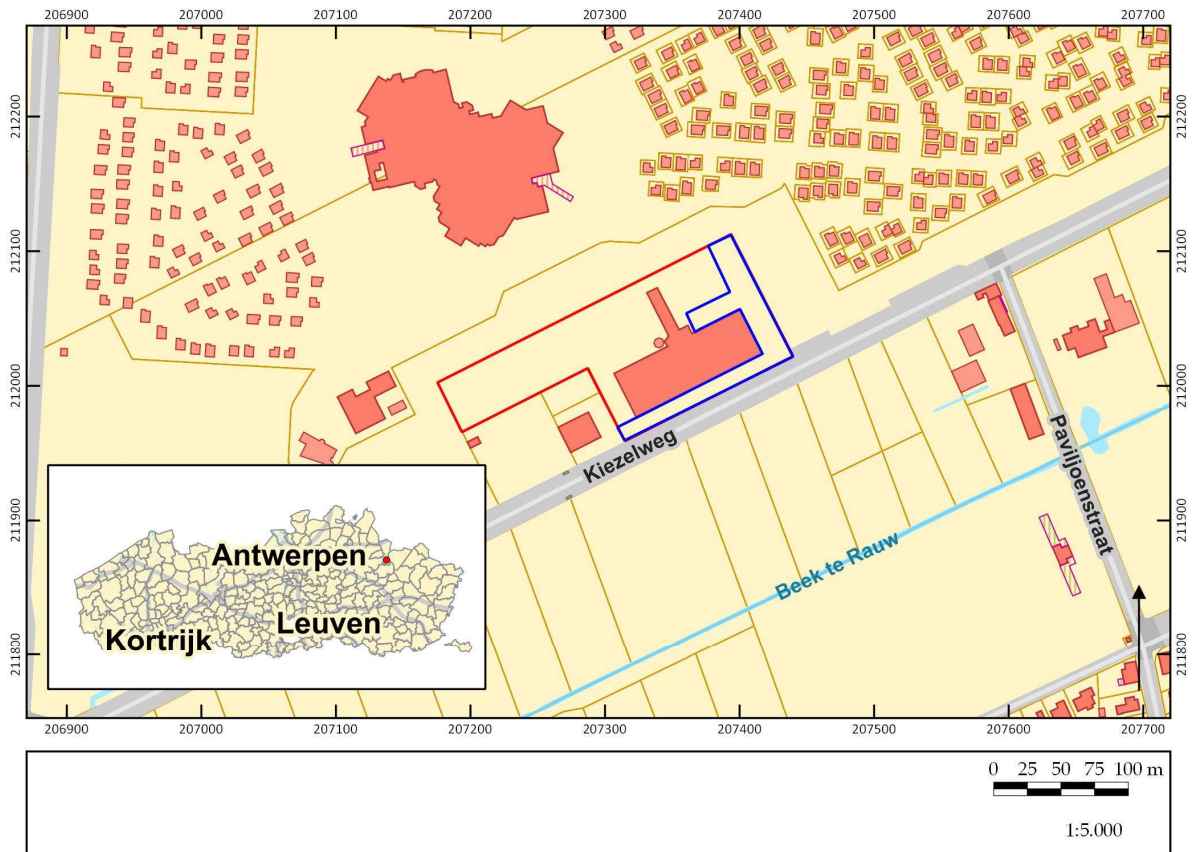
Deel II. Programma van Maatregelen

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	4
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
3 ONDERZOEKSVRAGEN	6
4 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	7
4.1 IMPACT VAN VROEGERE EN GEPLANDE WERKEN	7
4.2 POTENTIEBEPALING, KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL EN AANBEVELING	8
4.3 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL	9
4.4 AANBEVELINGEN	9
LIJST VAN FIGUREN	10

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Kiezelweg in Mol (gemeente Mol, provincie Antwerpen). Het omvat een perceel met een totale oppervlakte van ca. 3.899 m². Momenteel bestaat het plangebied uit parkeerplaatsen, een oefenterrein, een zandbak met speeltuigen, struikgewas en een wadi. De opdrachtgever plant het gebied te ontbossen, de oefenterrein en zandbak te slopen en een verlenging van de parking te realiseren (fig. 1: blauwe contour).

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Kiezelweg, Mol
Ligging	Kiezelweg, Mol
Kadastrale gegevens	Mol, 2 ^e afdeling, sectie B, perceel 2177 d82
Bounding Box	207060.929748,211777.923788,207921.533843,212220.025708
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2021A184
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut, LAReS Vanessa Vandenbussche, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Termijn	januari 2021
Geplande ingreep	Het slopen van een zandbak en een oefenterrein, het ontbossen en de aanleg van nieuwe padelbanen en parkeerplaats.
Totaal oppervlakte plangebied	ca. 18.514 m ²
Totaal oppervlakte geplande werken	ca. 3.899 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota, vrijgave

3 Onderzoeksvragen

In het kader van dit bureauonderzoek zijn van tevoren enkele vragen geformuleerd waarop het onderzoek antwoord tracht te vinden.

1. Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorische potentieel van het terrein?
2. Welke archeologische sites zijn bekend in of nabij het projectgebied?
3. Wat is de landschapshistoriek/evolutie in gebruik van het terrein?
4. Wat is de impact van de geplande werken?
5. Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende informatie op of is er aanvullend vooronderzoek (al dan niet met ingreep in de bodem) nodig? In het laatste geval: welke methode levert het meeste informatie op?

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt hier volstaan met te verwijzen naar het eerste deel van de archeologienota.

4 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

Om in te kunnen schatten wat het archeologisch en cultuurhistorisch potentieel van het plangebied is, zijn de historische kaarten, de bodem- en geo(morfo)logische kaarten en luchtfoto's bekeken en zijn verschillende inventarissen (waaronder de CAI) en historische/archeologische bronnen geraadpleegd.

Op basis van het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied gelegen is op een ondergrond bestaande uit tertiaire zandige sedimenten. Tijdens de laatste ijstijd zijn hierop eolische en hellingsedimenten afgezet waarin matig droge zandgronden en matig natte zandgronden met duidelijke humus B-horizont en/of ijzer zijn ontwikkeld. Het plangebied wordt momenteel ingenomen door een zandbak, een oefenterrein en bebossing. Op basis van het DTM kan opgemerkt worden dat het plangebied zelf vrij vlak is met een +TAW van 34,3 tot 35 m. In het zuiden en het westen loopt een kleine beek.

Historisch gezien is de ontwikkeling van Mol te plaatsen in de middeleeuwen. In de omgeving zijn een prehistorische vondst en nieuwe tijdsscherven gevonden. Vanuit de historische kaarten is gebleken dat het projectgebied lange tijd in gebruik was als heidegebied. Pas in de loop van de 20^e eeuw is het projectgebied in gebruik genomen voor de bouw van de tennisclub.

4.1 Impact van vroegere en geplande werken

Het plangebied bestaat uit een perceel met een oppervlakte van ca. 3.899 m². Het terrein is momenteel bebouwd met verschillende faciliteiten, een wadi en opgeschoten struikgewas en bomen.

De zandbak met speeltuigen en het oefenterrein zijn gelegen ten westen van de zomercafetaria. Ze zijn niet gefundeerd en bevinden zich gewoon op het vlak. Rondom is een kiezelpad aangelegd. Centraal van het plangebied is een wadi gelegen met een oppervlakte van 287 m² en een diepte tot 1,56 m. De rest van het terrein bestaat uit opgeschoten struikgewas en dennenbomen.

De opdrachtgever plant de zandbak en het oefenterrein te slopen en de uitgeschoten struikgewas en bomenrij te ontbossen. Vervolgens worden er nieuwe padelbanen, een oefenwand en een parkeerplaats aangelegd.

Ter hoogte van de voormalige zandbak wordt een nieuwe oefenwand voorzien met een lengte van 900 cm en een breedte van 600 cm. Ten westen hiervan bevindt zich een nieuwe padelbaan. Centraal van het plangebied zijn er nog vier padelbanen. Ze hebben een oppervlakte van 2.000 x 1.000 cm en bestaan uit blauw of groen kunstgras, een uitloopzone, draadafsluiting en beglazing. De vloer zal bestaan uit 25 cm steenpuin, 5 cm betonpuin, 7 cm zeer open asfalt en hier bovenop het kunstgras. Het huidig terreinprofiel blijft behouden.

Tussen de oefenwand en padelbaan 5, en padelbaan 5 en padelbaan 2 en 3 wordt een ruimte voorzien voor de plaatsing van een tribune. Voor de verhardingen wordt er waterdoorlatend open asfalt en kiezels gebruikt met een maximale diepte van 40 cm. In het zuiden wordt de huidige parkeerplaats uitgebreid met een extra 20 parkeerplaatsen uit kiezelverharding. Groen wordt voorzien op de resterende plekken van het plangebied en bestaat uit coniferen, catalpa, hulst en laurier.

Tot slot wordt er onder padelbanen 4 en 3 zes nieuwe infiltratieputten voorzien. Deze hebben elks een capaciteit van 7.500 liter en staan ter vervanging van de wadi. Ze worden tot bijna 200 cm onder het maaiveld geplaatst en staan in verbinding met regenwaterafvoerbuizen van de tennis hal.

Concluderend kan er gesteld worden dat de aanleg van de wadi het bodembestand hieronder reeds verstoord heeft. Op eenzelfde plek worden de infiltratieputten voorzien, waardoor er geen sprake is van bijkomende verstoringen. In de rest van het terrein worden slechts oppervlakkige werken gepland, waardoor hier slechts sprake is van een geringe verstoring van het bodemarchief.

4.2 Potentiebepaling, kennisvermeerderingspotentieel en aanbeveling

Potentiebepaling

Het plangebied is een landschappelijk laag gelegen gebied en is zelf vlak. In het zuiden loopt een beek, maar gezien het zeer rechtlijnige tracé hiervan en het ontbreken van een natuurlijke vallei op het DTM kan geconcludeerd worden dat het hier niet om een natuurlijk tracé gaat maar om een door de mens gegraven waterloop. Bovendien is deze beek op geen enkele historische kaart te zien, wat bovenstaande conclusie nog versterkt. Het terrein is gelegen in een historisch heidelandschap, waarvan bekend is dat hier overstoven vennen aanwezig kunnen zijn. Op de Ferrariskaart zijn op enige afstand drie locaties te zien waar een andere vegetatie is weergegeven van het heidelandschap. Dergelijke locaties met een afwijkende vegetatie temidden van een droger heidelandschap zijn bij uitstek locaties waar overstoven vennen verwacht kunnen worden. Echter, deze locaties liggen op ruim 400 m en meer van het plangebied. De range waarin steentijdsites verwacht worden, bevindt zich tussen 0 en 250 m van water (hetzij stilstaand water zoals vennen en drassige zones in het landschap, hetzij stromend water zoals beken en rivieren). Op basis van bovenstaande kan dus geconcludeerd worden dat deze specifieke locatie niet aantrekkelijk geweest zal zijn voor de jager-verzamelaars uit het paleo- en mesolithicum. Bijgevolg wordt een lage kans voorop gesteld worden voor het aantreffen van resten uit deze periode.

Vanaf het neolithicum wordt de landbouw geïntroduceerd. De aanwezigheid van vruchtbare gronden zijn hiervoor erg aantrekkelijk. Het plangebied is gelegen in een heidelandschap gekarteerd als een bodem die tijdens de wintermaanden onderhevig is aan een zeer hoge grondwatertafelniveau. Een dergelijke situatie is niet gunstig om een nederzetting te bouwen. Daarbovenop kan er op de hoogtekaart (fig. 19) gezien worden dat er meer gunstige locaties op korte afstand ten oosten (wat ook hoger gelegen gronden zijn) te vinden zijn. Om die reden wordt ook voor de periode vanaf

het neolithicum tot en met de volle middeleeuwen uitgegaan worden van een lage kans op het treffen van een archeologische vindplaats.

Vanaf de nieuwe tijd is op basis van historische kaarten te zien dat het plangebied onbebouwd was. Vanaf dan is er een lage kans op het aantreffen van archeologische resten. De kans is klein dat er structuren, sporen of andere resten onder het maaiveld zullen aangetroffen worden. Resten van slagvelden of oorlogen zijn in de omgeving niet bekend.

4.3 Kennisvermeerderingspotentieel

Er zijn voldoende argumenten om te stellen dat het plangebied zich niet in een archeologisch interessante zone bevindt. Het kennisvermeerderingspotentieel wordt bijgevolg als laag ingeschat.

4.4 Aanbevelingen

Vanuit de bureaustudie kan geconcludeerd worden dat er voor dit terrein sprake is van een lage potentie en laag kennisvermeerderingspotentieel. Bijgevolg zal er geen vooronderzoek gebeuren en wordt het terrein vrijgegeven.

Lijst van figuren

projectcode	fig.nr.	type	onderwerp	schaal origineel	schaal afbeelding
2021A184	1	kadasterkaart	aanduiding van plangebied op GRB	nvt	1:20.000